

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Basilica SS. Vdalrici Et Afræ Avgvstæ Vindelicoꝝ

Hertfelder, Bernhard

Augvstæ Vindelicoꝝ, 1627

Cap. V. Dona præcipua & Principes à quibus profecta memorantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38643

CAPVT QVINTVM.

*Dona precipua & Principes à quibus
profecta memoran-
tur.*

EA plurima sunt, sed potiora hic libabimus, quæ
Principes dederunt, &

Primus esto *Dagobertus* piissimus ille Francorum
Rex qui cum plurimas alias Ecclesias condidisset, auxil-
fer vel ornasset, hanc etiam nostram fundis quibusdam
in Villâ *VVinterhemio* donauit. Nec caruit Pietas suo
merito. Equidem *DEVS* horum notor ac munera-
tor est; Nam cum è vitâ excessisset *Dagobertus*, vi-
sus est à quodam *Ioanne Solitario* Viro Sanctissimo
per Sanctos, quorum Ecclesias ampliter ditauerat,
Dionysium scilicet *Mauritium* ac *Martinum* ad celum
leuari. *a*)

(a) *Simoin.*
lib. 4. de gest.
Franc. c. 34.
Spond. Anno
6. 647.

Aliud deinde ab hoc æuo Donarium huic loco ac-
cessit, idq; precibus *S. VViltherpi* Episcopi. *Pipinus* ille
Francorum Rex communiter dictus, Ecclesijs *D. Vir-*
ginis & *S. Afræ* jus supremum in saltum quendam Pro-
uinciæ *Ræticiæ* ac Diocesis *Augustanæ* concessit, pub-
lico Instrumento desuper erecto, quod *S. VViltherpi*
in Galliam hac de causa profectus ab ipso *Pipino* Prin-
cipe alioquin liberalissimo facile obtinuit. Donatio
certa est; De Rege *Pipino* res est ambigua. Neque
enim *Pipinus* Rex *VViltherpum* Episcopum videre potu-
it, qui multis annis exitit eo posterior. Enimvero si
rationem temporis attendamus *Pipinus* iste Dux *Neu-*
striciæ primus fuit hoc nomine, qui *Clotario*, *Dag-*
berto ac *Sigeberto* Regibus maior Domus ac pruden-
tissimus in consilijs Franciæ Regnum laudabilissi-
mè diu administravit, & ob præclaras Virtutes et-
iam Sanctitatis existimationem apud posteros reli-

reliquit. (4
XLIX.

Ipse et
ega eunde
rioris Baio
eis posseder
S. Maria: a
vit. e)

Transi
relibet *Ade*
legiosissima
perstes mul
beneficia. I
misque infig
dam *Vdalri*
M. CC. III.
per tempor
penderetur,
eundem *T*
parte alter
mte *Palati*
post rursus
redemit.

Clarum
se cultus erg
manorum p
Annales, E
dem Sancto
edificandæ
gustano der
rem quem E
minimè assu
vt primun
hæc verba
corda fuerunt
ceruunt *Frat*
Ecclesia ad

reliquit. (b) Obijt circa annum DC XLVIII. aut XLIX.

(b) Aimsi. Baron. Spond. Chron. Mag. Belg.

Ipsè etiam *VVilherpus* loci huius possessor, beneficis erga eundem esse voluit. Nam is locum quendam superioris Baioariæ, *Eptaticum* dictum, quem Iure proprietatis possederat, ad pios vsus conferre volens, Ecclesiæ S. Mariæ ac Monasterio S. Afræ testamento legauit. (c)

(c) Ptas. Mag.

Transimus ad alia secula, & primùm hîc memorare libet *Adelheidem* illam *Ottobonis Magni Imp.* Coniugem religiosissimam. Ea post obitum Mariti (d) aliquandiu superstes multa locis sacris regali munificentia contulit beneficia. Inter ea fuit magni pretij Tabula auro gemisque insignis *D. Vdalrico* dono data, quam postmodum *Vdalricus Abbas* XXII. qui præfuit circa annum M. CCIII. cum consilio & consensu Conuentus, ne per temporum iniuriam, (sicætas illa ferebat) omnino perderetur, in publicâ inopiâ diendidit ac parte vnâ eiusdem Tabulæ prædium in *Greginbosiâ* coëmit, parte alterâ prædium in *Lomaringâ* ab *Ortone* Comite Palatino Iuniore de *VVittelspach* olim donatum post rursus pro LXX. libris argenti oppigneratum redemit.

(d) Ams 9731

Clarum etiam & notabile exemplum adfectus sui & cultus erga S. *Vdalricum* reliquit *Henricus II.* Rex Romanorum post etiam Augustus, qui, vt nostri produunt *Annales*, Ecclesiam maximi sumptus ac splendoris eidem Sancto deuouit intra Urbem Augustanam, eiusq; ædificandæ curam *Brunoni* Fratri suo Episcopo tunc Augustano demandauit. Cumque ædificium ad splendorem quem Religiosissimus Princeps animo conceperat minimè assurrexisset (id S. *Mauritio* hodie sacrum est) vt primùm ingressus omnia probè perlustrauit in hæc verba prorupisse fertur, *Res suas de cetero sibi ipsi cordi futuras, nec facturum vt ea que salutem Animæ concernunt Fratri deinceps committat.* Relictâ igitur hæc Ecclesiâ ad S. *Vdalrici* ædem conuersus assignatis quibus-

VINTVM.

Principes a quibus memorantur.

potiora hic libabimus, que

us piissimus ille Francorum Ecclesias condidisset, sunt nostram fundis quibusdam uit. Nec caruit Petrus suo S horum notor ac munerat excessisset Dagoberus, vi Solitario Viro Sanctissimo clesias ampliter diuener, um ac Martinum ad celum

uo Donarium huic loco ac *Etrops* Episcopi. *Papam* ille ter dictus, Ecclesijs D. Vir in saltum quendam Pro- Augustanæ concessit, pub- erecto, quod s. *Vilherpu* obfectus ab ipso *Papae* Prin- facile obtinuit. Donatio es est ambigua. Neque Episcopum videtur pot- eo posterior. Enimvero si amus *Pipinus* iste *Dux* Ne- mine, qui *Claram*, *Dag-* maior Domus ac produ- cia Regnum laudabilissi- ob præclaras Virtutes e- ationem apud posteros rel-

quibusdam villis *Rorenbachio*, *Schonbachio*, *rotroq; Holmbachio*, *Magenbachio* alijsque bonis sat liberaliter eam donavit. Queis addidit *S. Cunegundis* Henrici Coniux & Virgo castissima *Tetenwysium* Villam cum omni iure annexo, donum certè tali Augustà sat augustum. Confirmavit deinde hanc Donationem *Conradus I. Imper.* ad instantiam *Gisela* Coniugis ac *Henrici* Filij Anno **MXXXIII.**

(f) *Herm. Cent.* **810** *Eberhardus*, alijs *Gebhardus* Episcopus qui *Brunn* successit circa Annum **MX XIX.** præter alia quæ contulit beneficia, dedit *S. Vdalrico* de bonis paternis *Pontem Lyci* cum vectigali ex eo percipiendo.

Conradus quidam Marchio *Tusciae* dono dedit prædium cum Molendino in *Buitenhufio* quam donationem *Conradus III.* Romanorum Rex Anno **M.CXXXIX.** approbavit.

Conradus Episcopus *Augustanus* Comes de *Lucellans* Oblationes sacras quas nonnulli Antecessorum sibi reseruauerant coram *Hadriano Papa IV.* remisit, Decimas insuper ab antiquo possessas confirmavit ac nouas addidit pro remedio Animæ suæ. Factum hoc Anno **MCLVI.**

Guelpho Marchio *Tusciae* Dux *Spoleti*, Princeps *Sardiniae* ac *Domus Comitissæ Mathildis*, cuius liberalitate plures Ecclesiæ ornatae & auctæ fuerunt, de prædio suo *Moringano* duas Villas & Molendinum in *Tagebrechtshouia* dono dedit Anno **MCLXXII.** Cuius Nepos hic non omittendus.

Fridericus I. Imperator cognomento *Ænobabus*, qui ob res præclare gestas ac plurimas de hostibus Victorias cum Magnis Cæsaribus meritò comparandus esset, nisi diuturno & iniquo bello Romanam Ecclesiam infestis gloriæ suæ nubem aliquã obduxisset. Redijt tunc in gratiam cum eadem Ecclesiâ, pro quâ etiã strenuè dimicaturus in *Palestinâ* immensis terrâ mariq; icinerum hostium, aliarumq; difficultatû laboribus exantlatis profectus est. Et cû *Inferioris Armeniæ* partes ingressus ad quod-

dam rapidissimum Flumen peruenisset, ac sumpto prandio, frigidâ se non nihil recreaturus, aquam intrasset, casu inopinato vorticibus fluminis abreptus heu! & submersus est. (*) Ob casum tam infelicem Orbis Christianus vniuersus ingemuit. Rem gestam Nicetas (f) Choniatēs Græcus scriptor lugubri stylo recenset, & laudes tanti Principis breui oratione perstringit. Eius Pietas in multis operibus eluxit. Ostendit, habuitque eam eximiè erga S. *Udalricum*, quæ etiam inferius memorabitur. Is Anno MCLXXXII. in *Fraternitatis* nostræ album conscribi voluit & gratiam beneficio rependit, omnia Bona Monasterij tam acquisita quàm acquirenda Imperiali Auctoritate confirmando, addito & concessio in quædam etiam nouo & ampliori iure.

Quæ autem Principes & Dynastæ liberaliter dederunt, Apostolicâ deinde auctoritate confirmata fuere. Et quidè *Alexander Papa III.* inter alia sat ampla Priuilegia huic loco concessa supradicta omnia approbavit. Deinde statuit, vt Ordo Monasticus secundum S. *Benedicti* normam perpetuis temporibus hic seruetur. Tum vt petentibus, nisi canonicè fuerint impediti, liberè sepultura possit concedi. Demùm vt tempore Interdicti Generalis clausis ianuis, non pulsatis campanis, exclusis interdictis aut excommunicatis suppressâ voce Diuina liceat officia peragere. Acta sunt hæc Venetijs in Riua alto, Anno MCLXXVII. Eadem plures alij succedentes Pontifices rata habuerunt.

Anno post MCCCCLV. *Innocentius Papa VIII.* Ius *Mitrae* Pontificiæ gestandæ Abbati S. *Udalrici* in perpetuum concessit, cum potestate consecrandi Calices, Vestes sacras & alia ad Diuinum cultum necessaria, in singulare ornamentum Ecclesiæ.

Alexandrum VI. huic subiungo, qui Ecclesiam hanc, cum alioqui Parochia esset, & Abbates in eâ præter Ius Patronatus nullû amplius haberent, ita Monasterio vniuit, vt Abbati liberû esset secularè siue Regularè huic ædi præficere Curionè ad nutû amouibilè. Quo beneficio multû leuauit Fratrum molestias Año MCCCXCIV. Idem

(c) Anno 1190

(f) Nicet. An. nat. lib. 2. 10 fine.

Idem deniq; Pontifex hanc Ecclesiam celebriorem reddere volens concessit vt quicunq; septem eius Altaria ab Abbate designanda deuotè visitassent, omnes Indulgentias consequerentur, quas ij qui septem Vrbis Ecclesias visitant, acquirere solent. Sed hoc Priuilegium quod summopere cultum huius Loci promoueret, per varias Temporum atque ædificij mutationes diu intermissum atque neglectum, hodie non est in vñ. Verum ne amplius iaceret cultus huius Loci Paulus V. P. M. concessa in die S. Vdalrici & S. Afræ ac primà qualibet Dominicâ Aduentus Plenariâ peccatorum expiatione, addito etiam priuilegiato altari, eundem magna ex parte erexit ac restituit. Anno MDCIX.

Plura sunt tam Principum quam priuatorum Beneficia, sed hæc Templi ornamentum præcipue concernentia memorasse sat esto.

